

Koreakrigen 1950-1953

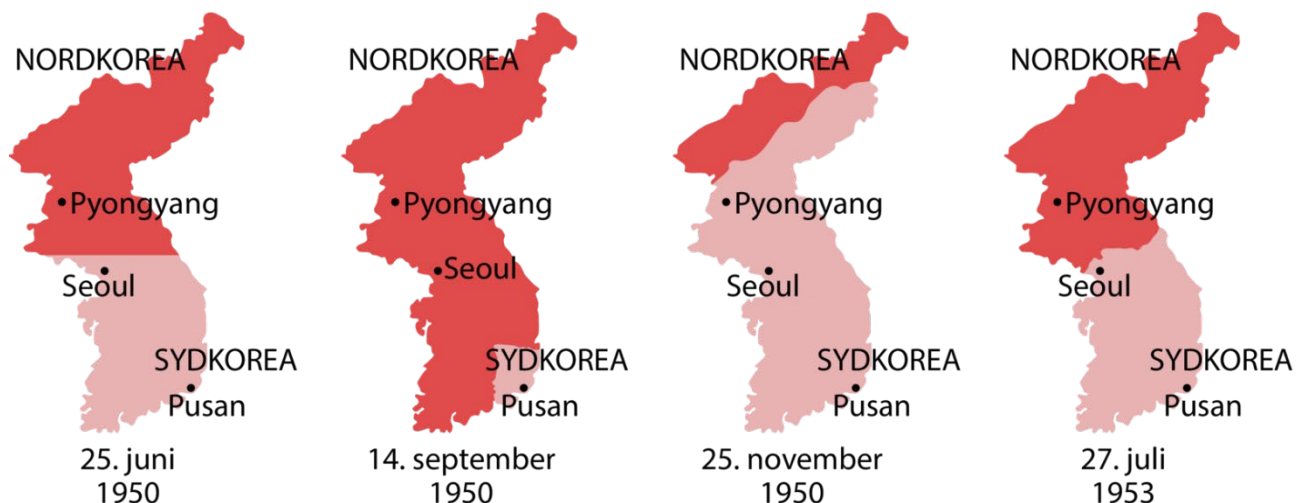
Koreakrigen betegnes ofte som "den glemte krig". Hvor de fleste kender til både de to verdenskrige og Vietnamkrigen, er Koreakrigen for mange lidt mere ukendt. Men krigen var vigtig af flere årsager. Koreakrigen var den første store konflikt under Den Kolde Krig og kunne have startet en tredje verdenskrig. Samtidig var Koreakrigen årsag til, at Korea er blevet permanent opdelt.

Korea havde siden 1910 været en del af Japan, men da Japan overgav sig ved slutningen af 2. verdenskrig, benyttede både Sovjetunionen og USA sig af muligheden for at besætte Korea. Landet blev delt langs den 38. breddegrad, og den nordlige del blev kontrolleret af Sovjetunionen og den sydlige del af USA. Planen var oprindeligt, at landet skulle forenes under en samlet regering, og besættelsesstyrkerne skulle efterfølgende trækkes ud, men spændingerne mellem de to supermagter betød, at det ikke lykkedes at skabe enighed om en fælles regering. I 1948 blev de to besættelseszoner i stedet til selvstændige lande. I Nordkorea kom den kommunistiske Kim Il Sung (1912-94) til magten med støtte fra Sovjetunionen, mens den sydlige del blev ledet af den meget højreorienterede antikommunist, Syngman Rhee (1875-1965). Rhee var blevet valgt til præsident ved valget i 1948, der var blevet stærkt påvirket af USA. Landet var derfor delt efter ideologiske skillelinjer, og begge regimer mente, de repræsenterede hele Korea. På den måde repræsenterede delingen af landet centrale ideologiske brudflader i Den Kolde Krig.

I juni 1950 gik den nordkoreanske hær over den 38. breddegrad og invaderede den sydlige del af landet. Baggrunden for angrebet var dels, at USA havde trukket store dele af sine tropper tilbage, dels at den sovjetiske leder Josef Stalin (1878-1953) gav tilladelse til invasionen. Stalin ville gerne støtte invasionen både økonomisk og militært, men ikke selv deltage. Samtidig krævede Stalin, at Kina skulle godkende invasionen og love at hjælpe Nordkorea, hvis det skulle blive nødvendigt.

Josef Stalin gav sin opbakning til angrebet, fordi han ønskede, at Sovjetunionen på den måde kunne øge sin indflydelse i Østasien og skabe en ny front over for USA uden, at Sovjetunionen var direkte indblandet. Samtidig ville et forenet kommunistisk Korea styrke Sovjetunionens position over for Japan, som var Sovjetunionens langvarige fjende i regionen. Dermed kunne Stalin, uden selv at løbe en større risiko, udbygge sin indflydelse i Østasien og true den amerikanske magtposition i regionen.

Planen var at erobre Sydkorea, og den nordkoreanske hær fik hurtigt kontrollen over store dele af landet.

Krigens forløb. Efter få dage var den sydkoreanske hær presset helt i bund og forsvarede kun en lille plet på øens sydøstlige hjørne. Efter den veludrustede FN-hær med støtte fra den amerikanske flåde kom ind i krigen, vendte billedet, og FN-hæren kæmpede sig over grænsen mellem de to lande. Krigslykken varede, indtil den kinesiske hær gik ind i krigen og pressede FN-hæren tilbage over grænsen. Kamphandlingerne fortsatte frem til våbenhvilen i 1953.

Truslen fra et samlet kommunistisk Korea fik den amerikanske præsident til at indsætte tropper, der skulle forhindre Sydkoreas totale nederlag. USA rejste samtidig det koreanske spørgsmål i FN. Her fordømte Sikkerhedsrådet den nordkoreanske invasion og opfordrede andre lande til at støtte Sydkorea. En række lande sendte tropper til hjælp for Sydkorea, og FN-tropperne vandt under ledelse af den amerikanske general MacArthur (1880-1964) en række hurtige sejre og drev den nordkoreanske hær tilbage. Da FN-tropperne kom nær grænsen mellem Kina og Korea, greb Kina ind og sendte store troppstyrker ind for at hjælpe den nordkoreanske hær, som nu kunne sende FN-tropperne på tilbagetog, indtil de to hære i begyndelsen af 1951 atter stod på hver side af grænsen mellem Nord- og Sydkorea.

Trumandoktrinen

I international politik er doktriner en betegnelse for de overordnede principper, der skal styre et lands sikkerhedspolitik. Hvilke målsætninger et land skal arbejde efter, og hvilke strategier det skal benytte. Trumandoktrinen blev i 1947 fremsat i Den Kolde Krigs indledende fase af den amerikanske præsident Harry S. Truman (1884-1972). Doktrinen erklærede, at USA skulle stræbe efter at inddæmme Sovjetunionen og andre kommunistiske magter under Den Kolde Krig. Hovedformålet var at modvirke kommunistisk ekspansion under Den Kolde Krig. Truman lovede støtte til befolkninger og lande, der blev truet af kommunistisk magtovertagelse. Det kunne både være fra væbnede grupper i landet eller fra andre lande. Mange historikere fastlægger begyndelsen på Den Kolde Krig ved fremsættelsen af Trumandoktrinen.

Krigen havde været voldsom og krævet 3-4 millioner ofre blandt civile og soldater. Ingen af krigens parter troede længere for alvor på en afgørende sejr, der kunne forene Korea. I stedet påbegyndtes forhandlinger om en våbenstilstand, som varede helt frem til 1953, hvor en aftale blev indgået. Siden da har Nord- og Sydkorea været delt i to selvstændige lande med store politiske, ideologiske og økonomiske forskelle som resultat. Krigen ændrede ikke opdelingen af Korea, men den medvirkede til, at Trumandoktrinens målsætning om at inddæmme Sovjetunionen og andre kommunistiske magter blev tydelig, også i Østasien, hvor USA efterfølgende engagerede sig aktivt.

Nutidigt billede fra den såkaldte demilitariserede zone ved grænsen mellem Nordkorea og Sydkorea. På billedet ses nordkoreanske soldater i brune uniformer og sydkoreanske soldater i lysegrå skjorter med ryggen til. De blå huse i billedet var stedet, hvor våbenhvileaftalen blev underskrevet. Heldige turister kan få lov til at besøge de blå huse og stå med det ene ben i Nordkorea og det andet i Sydkorea.

<https://denkoldekrigsverden.systime.dk/?id=157>